

VODIČ ZA MLADE PODUZETNIKE u Hrvatskoj, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini

SADRŽAJ:

O VODIČU	5
O PROJEKTU CROWN	5
Dodatne informacije	5
PROCEDURE OSNIVANJA PODUZEĆA U REGIJI	5
Hrvatska	6
Obrt	6
Tvrtka	7
Crna Gora	10
Društvo s ograničenom odgovornošću	10
Bosna i Hercegovina: FBiH	12
Obrt	12
Društvo s ograničenom odgovornošću	14
Alternativni izvori financiranja: Crowdfunding	17

O VODIČU

Ovaj vodič je nastao s ciljem olakšavanja prvih poduzetničkih koraka mladima iz Hrvatske, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. On predstavlja kratko usputstvo za registraciju najpopularnijih pravnih oblika u Hrvatskoj, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini (FBiH). Dodatno, Vodič predstavlja kratki osvrt na crowdfunding, sve popularniji proces financiranja na koji su bile fokusirane i neke od aktivnosti projekta CROWN kroz koji je Vodič i kreiran.

O PROJEKTU CROWN

TKO?

Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA kao vodeći partner te Inovaciono preduzetnički centar Tehnopolis i Zaklada za inovacijski i tehnološki razvitak kao projektni partneri.

ZAŠTO?

Da bismo ojačali poduzetničke kompetencije s naglaskom na zapošljavanje te stvaranje inovativnih startup poduzeća kako bi se povećala konkurentnost prekograničnog područja.

KADA?

U periodu od 15.07.2020. do 14.07.2022. godine.

DODATNE INFORMACIJE

Ukupna vrijednost projekta: 616.169,00 EUR

EU sufinanciranje: 523.743,65 EUR

Prioritetna os: Jačanje konkurentnosti i razvoj poslovnog okruženja u programskog području

Projekt je sufinanciran sredstvima EFRR i IPA II fondova Europske unije. Više o Programu prekogranične suradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014 – 2020 možete pronaći na www.interreg-hr-ba-me2014-2020.eu.

PROCEDURE OSNIVANJA PODUZEĆA U REGIJI

Radeći na razvoju poslovne ideje poduzetnici često nađu na izazov izbora idealnog oblika registracije poduzeća. Administrativne procedure i razlicitosti koje sa sobom donose te procedure u regionalnim zemljama često značajno otežavaju odluku. U nastavku možete pronaći detalje osnivanja najpopularnijih pravnih oblika u Hrvatskoj, Crnoj Gori (društvo s ograničenom odgovornošću) i Bosni i Hercegovini.

Hrvatska

Zainteresirani ste za otvaranje obrta ili tvrtke u Hrvatskoj? U narednih nekoliko stranica prikazat ćemo Vam na koje to sve načine možete učiniti.

Obrt

Podnošenje prijave za osnivanje novog obrta možete napraviti na četiri načina:

- dolaskom u nadležno upravno tijelo županije – Upravni odjel za gospodarstvo, investicije, razvojne projekte i fondove EU
- putem interneta, korištenjem usluge e-Obrt unutar sustava e-Građani
- putem sustava START – Električkog pokretanja poslovanja
- putem servisa Vlade Republike Hrvatske HITRO.HR

Korak 1

- potrebno posjetiti nadležno upravno tijelo županije – prema sjedištu obrta. Ukoliko se prijava podnosi putem e-Obrta, nije potrebno dolaziti u nadležno upravno tijelo, sve se odvija putem interneta
- upitati za detaljnije informacije (u slučaju korištenja e-Obrta slijediti upute na ekranu)
- prikupiti potrebnu dokumentaciju:
- preslika osobne iskaznice

- preslika putne isprave, prijava boravka u Republici Hrvatskoj ili preslika osobne iskaznice ako imaju trajno nastanjenje u Republici Hrvatskoj (za strance)
- dokaz da udovoljava posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano Zakonom
- dokaz o pravu korištenja prostora, kada je za obavljanje obrta potreban prostor
- za vezane obrte: dokaz o stručnoj spremi, položenom majstorskem ispitu ili ispitu o stručnoj osposobljenosti (ukoliko podnositelj zahtjeva ne ispunjava poseban uvjet stručne osposobljenosti, odgovarajućeg srednjeg strukovnog obrazovanja položenog majstorskog ispita, može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima zaposli osobu, u punom radnom vremenu, koja udovoljava tom uvjetu)
- za povlaštene obrte: povlasticu, odnosno dozvolu koju izdaje nadležno ministarstvo, odnosno drugo tijelo čija je nadležnost propisana posebnim propisom ovisno o djelatnosti
- ispuniti obrasce koje ćete dobiti u nadležnom upravnom tijelu županije ili preuzeti s interneta. Ukoliko se prijava podnosi putem e-Obrta nije potrebno preuzimati i ispunjavati obrasce, nego se podaci upisuju putem formi online servisa e-Obrt
- uplatiti troškove registriranja (broj računa i iznose ćete dobiti u nadležnom upravnom tijelu županije, odnosno putem servisa e-Obrt)

Korak 2

- preuzeti rješenje o upisu obrta u Obrtni registar u nadležnom upravnom tijelu županije/ odnosno u uredu HITRO.HR
- Ukoliko je prijava bila podnesena putem online servisa e-Obrt, rješenje o upisu obrta u Obrtni registar biti će dostavljeno u osobni korisnički pretinac obrtnika (OKP).
- izraditi pečat
- otvoriti žiro račun u poslovnoj banci

Korak 3

- prijava u Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)
- prijava u Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO)

Korak 4

- prijava u Poreznu upravu radi upisa u registar poreznih obveznika

Tvrtka

Kod otvaranja tvrtke prvo morate odlučiti otvarate li jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću (j.do.o.) ili društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.).

Za društvo s ograničenom odgovornošću potrebno je imati minimalan kapital u iznosu od 20.000,00 kn dok se jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću može osnovati sa ukupno 10,00 kn temeljnog kapitala. No, uz to je potrebno platiti troškove javnog bilježnika, sudske pristojbe i oglas u narodnim novinama što ukupno iznosi 807,50 kn.

Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću je savršena prilika mladim poduzetnicima koji imaju dobru ideju, ali nemaju novaca da osnuju klasično društvo s ograničenom odgovornošću. Međutim, važno je znati da jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću u jednom trenutku mora postati klasičan d.o.o. Za to ne postoji rok, već on ovisi od društva do društva. U trenutku kad j.d.o.o. počne ostvarivati dobit, četvrtina te dobiti se na kraju finansijske godine izdvaja u posebne zakonske rezerve. Nakon što iznos tih zakonskih rezervi dođe do iznosa od 20.000,00 kn, j.d.o.o. postaje klasično društvo s ograničenom odgovornošću. Troškovi prelaska iz jednostavnog u klasično društvo s ograničenom odgovornošću ukupno iznose oko 4.000,00 kn.

Daljnja procedura osnivanja je jednaka za oba oblika.

Korak 1: Odabir i provjera tvrtka

Kada odlučujete o imenu društva, pripremite nekoliko alternativa. Tvrta ne smije koristiti imena ista ili slična već postojećim tvrtkama upisanim u sudski registar nadležnog Trgovačkog suda. To ćete provjeriti na portalu sudreg.pravosudje.hr tako da odaberete željeni Trgovački sud. Druga opcija je provjera osobno u sudskom registru Trgovačkog suda, u Zagrebu na adresi Petrinjska 8. Moguće je i koristiti uslugu rezervacije imena, putem servisa hitro.hr ili osobno u Trgovačkom sudu. Potrebno je ispuniti obrazac i uplatiti 10,00 kn sudske pristojbe. Trgovački sud u roku od tri dana provjerava prijavu rezervacije imena te ukoliko zadovoljava zakonske kriterije, vrši provedbu rezervacije. Rezervacija vrijedi 30 dana, a, ako u roku od 30 dana ne bude podnesena prijava za upis jednostavnog društva s ograničenom odgovornošću u sudski registar, rezervirano ime se briše.

Korak 2: Javni bilježnik

Osnivanje je moguće putem servisa hitro.hr ili direktno kod javnog bilježnika. Kod javnog bilježnika ponesite osobnu iskaznicu ili putovnicu (obvezna za strane državljanе), popis djelatnosti i potvrdu o rezervaciji imena tvrtke (ako ju imate). Obvezna je nazočnost svih osnivača. Javni bilježnik sastavlja i ovjerava potrebne dokumente. Trošak javnog bilježnika iznosi nešto više od 500,00 kn. Nakon ovjera, javni bilježnik dokumentaciju proslijeđuje elektroničkim putem hitro.hr-u.

Korak 3: Banka

S ovjerenom dokumentacijom otidite u banku i izvršite upлатu temeljnog kapitala te sudske pristojbe. Temeljni kapital uplaćuje se na prolazni račun banke. Banka odmah izdaje potvrdu o uplati osnivačkog pologa za potrebe registracije tvrtke kod Trgovačkog suda.

Korak 4: Preuzimanje rješenja

Nakon izvršenih uplata ponovno otidite kod bilježnika / hitro.hr koji će kompletirati predmet i proslijediti ga na nadležni Trgovački sud elektroničkim putem. Ukoliko je dokumentacija

ispravna i potpuna, Trgovački sud će izvršiti upis te elektroničkim putem dostaviti bilježniku / hitro.hr-u Rješenje o upisu u sudski registar i Potvrdu o OIB-u društva.

Korak 5: Izrada pečata

Za izradu pečata potrebna je kopija Rješenja o upisu u sudski registar. Trošak izrade pečata je 150,00 – 200,00 kn.

Korak 6: Državni zavod za statistiku

Ispričati, popuniti i ovjeriti potpisom i pečatom Registar poslovnih subjekata (RPS) obrazac koji je potreban za dobivanje Obavijesti o razvrstavanju poslovog subjekta po Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti Državnog zavoda za statistiku (dodjela matičnog broja i šifre glavne djelatnosti). Otiđite u Državni zavod za statistiku, u Zagrebu Branimirova 19, predajte RPS-1 obrazac i presliku Rješenja o upisu u sudski registar te će Vam odmah biti dodijeljena Obavijest.

Korak 7: Otvaranje žiro računa

U banci otvorite žiro-račun tvrtke i zatražite prijenos osnivačkog pologa društva na žiro-račun društva. Ponesite Rješenje o upisu u sudski registar i Obavijest o razvrstavanju poslovog subjekta. U banci ćete dobiti Potpisni karton koji će Vam trebati prilikom prijave u Poreznoj upravi.

Korak 8: Mirovinsko i zdravstveno

Društvo, vlasnika društva i zaposlenike društva je potrebno prijaviti u sustav mirovinskog osiguranja e-mirovinsko, a što je ujedno i prijava na zdravstveno osiguranje.

Korak 9: Porezna uprava

Nakon upisa u sudski registar i registar Državnog zavoda za statistiku potrebno je izvršiti prijavu društva u poreznoj upravi, nadležnoj prema sjedištu društva, radi upisa u registar obveznika poreza na dobit i PDV-a. Na uvid je potrebno dati rješenje o upisu u sudski registar, Obavijest o razvrstavanju po Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te potpisni karton.

Crna Gora

Želite osnovati društvo s ograničenom odgovornošću u Crnoj Gori? Pratite korake koji su navedeni na sljedećim stranicama.

Društvo s ograničenom odgovornošću

Minimalan iznos osnivačkog kapitala za društvo s ograničenom odgovornošćí je 1,00 €.

Korak 1: Prikupiti sve potrebne dokumente

Prilikom registracije društva s ograničenom odgovornošću potrebno je pripremiti i pribaviti sledeće:

1. Izraditi Odluku o osnivanju (ukoliko društvo osniva jedan osnivač) ili Ugovor o osnivanju (ukoliko poduzeće osniva više osnivača).
2. Izraditi Statut poduzeća. Prilikom odabira djelatnosti društva s ograničenom odgovornošću, koristi se popis djelatnosti naveden u Zakonu o klasifikaciji djelatnosti.
3. Uplatiti na račun Uprave prihoda i carina 5,00 €, broj žiro računa: 832-3161017-60, svrha uplate: registracija d.o.o..
4. Uplatiti na račun Službenog lista Crne Gore 3,00 €, broj žiro računa: 520-941100-57, svrha uplate: registracija d.o.o..

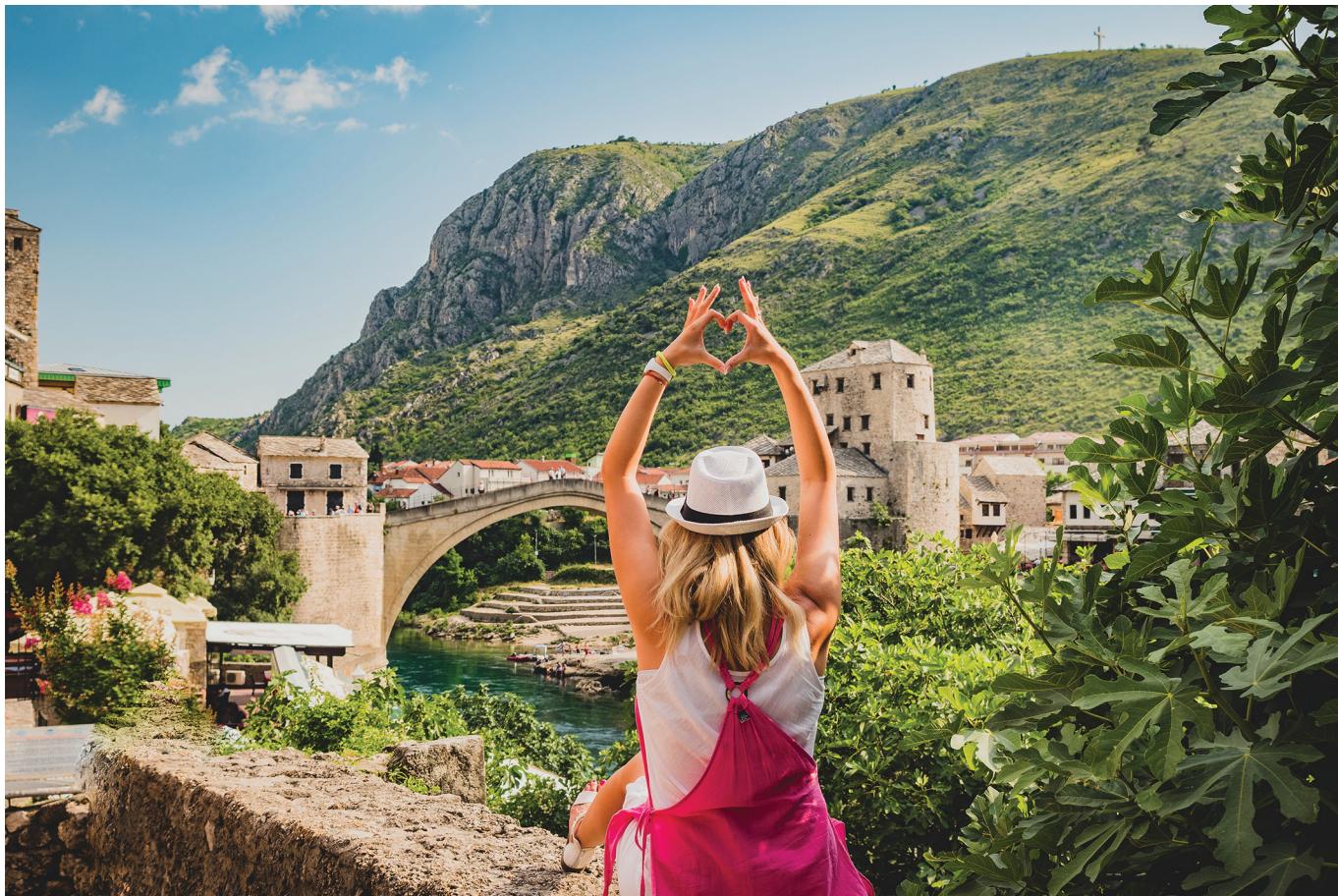
5. Ovjeriti Odluku/Ugovor kod Notara.
6. Preuzeti izvod iz Centralnog Klirinško Depozitarnog Društva (na adresi: Svetlane Kane Radović bb, 81000 Podgorica). Za izdavanje izvoda potrebno je priložiti kopiju osobne iskaznice osnivača ili kopiju putovnice ukoliko je osnivač stranac, kao i uplatnicu u iznosu od 6,05 € uplaćenu na neki od žiro računa CKDD: 510-8092-14 ili 550-3143-63, svrha uplate: taksa za izvod.
7. Kopiju osobne iskaznice (ukoliko je osnivač crnogorski državljanin) ili kopiju putovnice (ukoliko je osnivač strani državljanin) ili kopiju izvoda iz registra matične države (ukoliko je osnivač strani pravni subjekt i kopiju putovnice direktora).
8. Od strane izvršnog direktora potpisana suglasnost izvršnog direktora s imenovanjem.
9. Ispuniti prijavu poduzeća za početak registracije, obrazac preuzeti sa web stranice Centralnog registra privrednih subjekata.
10. Prikupljenu i ovjerenu dokumentaciju (statut, ovjeren odluku/ugovor, rješenje iz CDA, kopiju osobne iskaznice ili putovnice, uplatnice i prijavu registracije, obrazac pr pdv-1/ akc-p) predati u Centralni Registar privrednih subjekata, Vaka Djurovića 20, 81000 Podgorica, Tel: +382 (0)20 230 858, e-mail: crps@t-com.me, radno vrijeme sa strankama 08:00 -12:30.

Korak 2: Aktivnosti nakon registracije društva s ograničenom odgovornošću

Nakon dobijanja Rješenja o registraciji društva s ograničenom odgovornošću neophodno je uraditi sljedeće:

- izraditi pečat
- otvoriti račun u Banci
- prijaviti zaposlene u Upravi prihoda i carina

Ukoliko se društvo želi registrirati kao obveznik poreza na dodatu vrijednost (PDV), najbrže je da, nakon dobijanja rješenja o registraciji, podnese zahtjev Upravi prihoda i carina.

Bosna i Hercegovina: FBiH

Želite pokrenuti posao u Bosni i Hercegovini? Razmislite o pokrenutaju obrta ili društva s ograničenom odgovornošću.

Obrt

Uvjeti za obavljanje obrta

Fizička osoba može obavljati obrt kao osnovno zanimanje ako ispunjava sljedeće opće uvjete:

- da je državljanin Bosne i Hercegovine
- da je poslovno sposobna, da nema neizmirenih financijskih, poreznih i drugih obveza
- da udovoljava općim i posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano posebnim zakonom
- da mu pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta dok ta mјera traje

Fizička osoba može obavljati obrt kao dopunsko ili dodatno zanimanje ako ispunjava navedene uvjete i ako ima već zasnovan radni odnos po bilo kojoj osnovi i ako posebnim zakonom nije drugčije određeno.

Posebni uvjeti za obavljanje obrta

- propisana razina stručnosti (stručna osposobljenost ili položen majstorski ispit) ako se radi o obavljanju vezanih obrta
- suglasnost o obavljanju posebnog obrta u slučaju obavljanja posebnih obrta koju izdaje nadležno federalno ministarstvo ili drugo državno tijelo (npr. za obavljanje poslova miniranja ili cestovnog prijevoza putnika ili stvari)

KORACI ZA REGISTRIRANJE OBRTA

Korak 1: Podnošenje potrebnih dokumenata nadležnoj općinskoj službi (Služba za ekonomске odnose, Služba za privrodu i sl.) i plaćanje općinske takse za osnivanje obrta

U FBiH osnivanje, poslovanje i zatvaranje obrta je regulirano Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima. Potrebni uvjeti (i dokumenti) koje treba pribaviti vlasnik (osnivač) za osnivanje obrta su:

- državljanstvo BiH – dokaz: uvjerenje o državljanstvu ili ovjerena kopija osobne iskaznice
- poslovna sposobnost – dokaz: uvjerenje o poslovnoj sposobnosti, izdaje ga služba socijalne skrbi općine prema prebivalištu podnosioca zahtjeva
- udovoljavanje općim i posebnim zdravstvenim uvjetima – dokaz: liječničko uvjerenje
- da joj pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta dok ta mjera traje – uvjerenje sa nadležnog suda (općinskog i suda za prekršaje)
- da nema neizmirenih finansijskih, poreznih i drugih obveza – Uvjerenje o izmirenim poreznim obavezama (nadležna općinska ispostava porezne uprave)

Korak 2: Dobijanje Rješenja o obavljanju djelatnosti

Nakon što se podnesu potrebni dokumenti, potrebno je sačekati maksimalno 7 – 10 dana do dobijanja rješenja. s obzirom da se radi o nadležnostima općina, u velikoj mjeri brzina zavisi od organizacije nadležne službe koja donosi rješenje.

Korak 3: Izrada pečata

Nakon što se dobije rješenje o početku obavljanja djelatnosti potrebno izraditi pečat. Na pečatu moraju biti podaci istovjetni na rješenju.

Korak 4: Registracija u Poreznoj upravi i dobivanje ID broja i šifre djelatnosti

Nakon izrade pečata na redu je ID (identifikacijski) broj i obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta po šiframa djelatnosti koji izdaje porezna uprava. Da bi se dobila ova dva dokumenta, potrebno je popuniti poseban obrazac, priložiti kopiju rješenja, kopiju osobne iskaznice vlasnika obrta i sačekati otprilike jedan dan na njihovo izdavanje.

Korak 5: Otvaranje transakcijskog računa u poslovnoj banci

Za otvaranje transakcijskog računa potrebno je popuniti zahtjev, karton potpisa i priložiti banci potrebne dokumente. dokumenti koji su potrebni za kompletiranje zahtjeva za otvaranje računa u banci: ovjerena kopija rješenja o obavljanju djelatnosti, ovjerena kopija ID broja i obavještenje o razvrstavanju poslovnog subjekta po šiframa djelatnosti, ovjerena kopija cips-a vlasnika obrta, ovjerena izjava o nepostojanju računa nad kojim je određena mjera zabrane raspolaganja novčanim sredstvima.

Postupak otvaranja transakcijskog računa, ukoliko su predani svi potrebni dokumenti, traje otprilike jedan dan.

Korak 6: Prijava radnog odnosa vlasnika i radnika (ovisno radi li se o osnovnoj ili dopunskoj djelatnosti)

Ako se ne radi o dopunskoj djelatnosti, vlasnik ne mora biti u radnom odnosu. Kod prijave potrebno je popuniti obrazac JS 3100. Procedura prijave traje jedan dan.

Korak 7: Podnošenje zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju

Nakon što smo izvršili prijavu zaposlenika, ili paralelno sa njom, potrebno je podnijeti zahtjev za inicijalnu fiskalizaciju. porezna uprava je na svojoj web stranici objavila popis aktivnosti obveznika fiskalizacije. za razliku od dosadašnjih „aktivnosti“, fiskalizacija najviše košta, i to u prosjeku 700 km (uredaj + priključak).

Korak 8: Registracija u sustav PDV-a (uvjetno)

Obrtnik se, po registraciji, odlučuje za prijavu u sustav PDV-a ili ne. Ukoliko obtnik predviđa (treba biti dokumentirano uz zahtjev) godišnji promet veći od 50.000,00 KM – mora se prijaviti u sustav PDV-a, ali ukoliko planira godišnji promet manji od 50.000,00 KM – ne mora se prijaviti u sustav PDV-a, ali može dobrovoljno izvršiti prijavu u sustav PDV-a.

Društvo s ograničenom odgovornošću

Korak 1: Odabir naziva poduzeća

Notaru dostavljate nekoliko mogućih naziva poduzeća. Notar provjerava u registru poduzeća na Sudu je li je odabrano ime dostupno.

Korak 2: Određivanje iznosa koji predstavlja osnivački kapital

Kapital može biti "uplaćen" u stvarima, pravima i u novcu. Minimalni temeljni kapital u novcu za d.o.o. je 1.000,00 KM. Ukoliko više partnera osniva poduzeća, ovaj temeljni kapital se dijeli

na broj partnera, s tim da minimalni doprinos svakog partnera ne može biti manji od 100,00 KM. Za upis stvari i prava u temeljni kapital, potrebno je priložiti adekvatnu dokumentaciju.

Korak 3: Kreiranje osnivačkih akata

Osnovni i najvažniji dokument za d.o.o. je njegov osnivački akt. Osnivački akt može biti u formi odluke (ukoliko je jedan osnivač) ili u formi ugovora (ukoliko je više osnivača). Svaki osnivački akt ima svoje obavezne dijelove. Osnivački akt sastavlja notar.

Korak 4: Uplata temeljnog kapitala

Temeljni kapital uplaćujete na prelazni račun jedne od banaka u BiH. Uplatnica vam je potrebna kao dokaz koji prilažete sudu).

Korak 5: Registracija kod Općinskog suda

Registracija se vrši kod odjeljenja registra za upis pravnih osoba. Za registraciju je neophodno dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- zahtjev za registraciju (obrasce možete preuzeti na sudu ili na stranici suda)
- osnivački akt
- statut
- dokaz o izvršenoj uplati uloga (temeljnog kapitala) u novcu (potvrda banke)
- izjava osnivača da nema/ima udjele u drugim društvima, uvjerenje od Porezne uprave da osnivač nema neizmirenih obaveza po osnovu plaćanja poreza (ovo vjerovatno neće biti potrebno ako nitko od osnivača nema udjele u drugim poduzećima)
- dokaz o uplati sudske takse i potvrda o uplati takse za objavljivanje oglasa o osnivanju firme u Službenim novinama FBiH
- uvjerenje iz Registra novčanih kazni da osnivač nema neplaćenih novčanih kazni (Općinski sud)
- ovjeren potpis lica ovlaštenog za zastupanje poduzeća u unutrašnjem i vanjskom prometu – potpis ovjerava notar
- odluka o imenovanju direktora i njegova izjava o prihvaćanju dužnosti (sačinjava odvjetnik ili notar, ovjerava Općina ili notar)

Korak 6: Izrada pečata

Nakon završene registracije izrađuje se pečat na kojem стоји назив подuzećа. Da bi mogli izraditi pečat potrebno je priložiti i ovjerenu kopiju dokumenta Rješenje o upisu društva u sudske registar.

Korak 7: Prijava kod Zavoda za statistiku i Porezne uprave

Popunjava se Zahtjev za izdavanje statističkog ID broja i šifre djelatnosti. Nakon završene

registracije u Sudu, potrebno je da vaše poduzeće registrirate u Registru preduzeća u Zavodu za statistiku, odnosno u Poreznoj upravi. Poreznoj Upravi podnosite Zahtjev za dobivanje ID broja i Obavijesti o razvrstavanju na šifru djelatnosti. Potrebno je imati i potpisani Ugovor sa certificiranim računovođom i Ugovor o zakupu prostora na kojem je poduzeće i registrirano u Sudu (službena adresa).

Korak 8: Prijava u sustav PDV-a (Upravi za indirektno oporezivanje - uvjetno)

Ukoliko društvo ima registriranu djelatnost vanjskog prometa UIO, podnosi se (nakon dobivanja ID broja) zahtjev za upis u evidenciju carinskih obveznika i dobivanje carinskog broja. Istim zahtjevom se vrši i prijava za PDV obveznike, ukoliko će društvo imati godišnji prihod od najmanje 50.000,00 KM. U tom slučaju dužan je prezentirati dokaz da će u toj kalendarskoj godini ostvariti prihod veći od 50.000,00 KM. Takav dokaz može biti Ugovor s klijentom. Ukoliko poduzeće ne može imati taj dokaz, obvezno je predati zahtjev za ulazak u sustav PDV-a nakon što ostvari prihod veći od 50.000,00 KM u jednoj godini.

Korak 9: Otvaranje transakcijskog računa u banci

Nakon otvaranja računa u banci, iznos temeljnog kapitala se prenosi sa prijelaznog računa u banci na račun poduzeća.

Da biste otvorili račun u banci potrebno je dostaviti kopije sljedećih dokumenata: Rješenja o upisu u sudske registre, Uvjerenje o ID broju, Uvjerenje o PDV broju (ukoliko je poduzeće prijavljeno u PDV sustav), ID dokument za osobe koje trebaju dobiti punomoć za žiro-račun koji se otvara, Ovjereni potpis ovlaštenih osoba za platni promet

Korak 10: Izrada Ugovor o radu za zaposlene i prijava zaposlenih u Poreznu upravu

Korak 11: Podnošenje zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju

Poduzeća moraju posjedovati fiskalnu kasu.

Korak 12: Odobrenje općinskog organa za početak rada

Nakon sudske registracije podnosi se izjava općinskom/gradskom odjelu za gospodarstvo za početak rada poduzeća. Uz izjavu se prilažu dokumenti koji su pobrojani u obrascu koji se može dobiti u općinskoj/gradskoj upravi – centar za usluge. Postupak pribavljanja dozvole može da se neznatno razlikuje od jedne do druge općine.

Vremenski period trajanja kada je u pitanju procedura registracije društva s ograničenom odgovornošću od dostavljanja potpune dokumentacije sudu (Općinski Sud u Mostaru) do dobijanja Rješenja je 15 – 20 dana.

Alternativni izvori financiranja: Crowdfunding

U posljednjih nekoliko godina startup ekosustav u regiji ostvario je značajan napredak i na tržištu se sve češće pojavljuju mladi timovi s inovativnim idejama, ali prepreka na koju često nailaze usko je vezana uz nedostatak izvora financiranja. Već godinama svjetska startup poduzeća svoje ideje financiraju kroz crowdfunding koji ulazi na velika vrata i na lokalnu startup scenu.

Crowdfunding, odnosno grupno financiranje proces je u kojem pojedinci ili timovi traže finansijsku podršku javnosti kroz donacije za njihove projekte, proizvode ili poslovne ideje. Za čitav proces se najčešće koriste neke od popularnih crowdfunding kampanja, a cilj je privući što veći broj ljudi koji su spremni uplatom manjih svota novca doprinijeti realizaciji zadatog cilja. Zahvaljujući platformama čitav proces je poprilično transparentan i svi zainteresirani u svakom trenutku mogu vidjeti status prikupljenog novca. Karakteristika crowdfunding kampanja je vremensko ograničenje – iako najčešće jedna kampanja traje od 30 do 60 dana, nerijetko se pojedinci i timovi odlučuju i na kraće trajanje.

Crowdfunding proces pojedincima i timovima omogućava vrlo ranu validaciju poslovne ideje, izvrsnu promociju i smanjenje finansijskog rizika. Da bi se uspješno realizirala crowdfunding kampanja, potrebno je:

- posvetiti se izboru platforme za financiranje
- odrediti i upoznati svoju ciljnu skupinu
- isplanirati unaprijed tijek aktivnosti i same kampanje
- osmisliti i realizirati kreativnu marketing kampanju
- osmisliti kvalitetnu priču i predstaviti je na najbolji mogući način
- imati finansijski plan i transparentno ga prikazati
- iskoristiti postojeće baze kontakata i vlastite društvene mreže za promociju
- osmisliti perkove i nagrade za pojedince koji će podržati ideju/proizvod
- biti dosljedan i ispoštovati sve dogovorenog i obećano

